

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Non posse quemilam bona fide uoluptatibus, & sacris simul mysteriis
animum intendere cap. iiii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

LIBER QVARTVS. 135

Non posse quempiam bona fide uoluptatibus,
& sacris simul mysteriis animum inten-
dere: Cap. IIII.

Quis iam hoc uel sua sponte non uidet, nemine uxorem habere posse, atque simul corporis uoluptatibus studere, ut non animi tranquillitatem mox perdat: Affecta siquidem & afflicta eiusmodi perturbationibus mens nil nisi uitiosum, atque corruptum capit: sicut ait ille. Syncerum nisi uas, quicquid infundis, accescit. Neque enim bona fide quisquam sese in diuersa simul studia intendere potest, iuxta illud seruatoris nostri Dei dicentis. Qui non colligit mecum dispergit, & qui non est mecum contra me est. Et idem prouerbialiter affirmat, neminem posse duobus dominis seruire, ut uiam uni adheret, alterum non relinquit. Nullum quidem est honestarum rerum turpiumque consortium: si corporalibus rebus seruias, spiritualia ministeria animo desideras necesse est: nam cogitare coelestia, simulque attrahere terrena, non magis est unius animi, quam unius oris (ut aiunt) sorbere, & flare. Siquidem humanus animus agri naturam uidetur imitari, qui & si natura fecundus sit, iactaque semina recipiat: non prius tamen ea fouere recte potest, quam tribulis, gramine, lappis, aliisque inutilibus herbis fuerit diligenter expurgatus. Quoniam pacto quaeso poterit quis libere, & ex corde seruire diuinis, qui quoquomodo siue maritus, siue fornicarius, siue adulter, subest seruiliter Imperio muliebris. Credite fratres, non consonat is chorus, neque cum hac cithara concordat sacerdotale psalterium. Etenim quum nihil aut honestius, aut sanctius agi possit re diuina, & ea maxime, qua sacrosancta illa mysteria corporis, & sanguinis domini perficiuntur, quid magis deceat non uideo, quam exinanire mentem his perturbationibus, & curis, & animis semper astare paratis, ut corde, & animo

Matth. 12
Matth. 6

51021

DE MOLESTIIS CONIV.

expurgato, & libero, Deo nostro iugiter seruiamus. Quod nequaquam potest ab his, qui mulieribus, aut liberis quoquomodo obstringuntur, uenerique deseruiunt. Nam et coniugium, ut asserit, Io. Chrysostomus, & si minime peccatum est, tamen malitia pene malum est: quando in opere eius facile fiat malum, ac frequenter peccetur. Quod autem non semper sit absolute bonum matrimonium, idem auctor hoc argumento confirmat. Nunquam inquit praemium promittitur abstinenti a bono: sed qui abstinentibus a coniugio praemium debeat, satis patet coniugium non esse simpliciter bonum. Validissima sane ratione, atque firmissimis argumentis roboratur a tanto doctore id quod asserimus, non decere scilicet sacerdotalem perfectionem contaminari ullo pacto uoluptatibus, aut molestiis nuptiarum: quando quidem id genus sint nuptiae sicut honores, & diuitiae, & cuiusmodi, & indifferentia solent dici, quae neque mala quidem, neque bona prorsus habeantur: sed ueluti in medulla posita, uel bona uel mala euentu ipso usque noscantur. At qui uero dedecet religiosum, ac sacrum hominem aggredi quicquam, quod faciat, bonum ne, an malum facturus sit, pro certo nesciat. Non sic plane est de continentia coelibatus, quum Apostolus ipse pro certo dicat. Bonum est homini mulierem non tangere, oportetque omnibus homines coelibes, & castos esse ut seipsum: nec mulierum imperiis subiacere. Caeterum ut dilucidius consistere possit, quae uerum, quaque consentaneum sit, quod asserimus (bonarum coniugum uenia) coniugiorum erumnas multis, magnisque exemplis, atque illustribus explicemus. Est enim operae praecipuum nostris coelibes cuncta haec incommoda noscere: ut a desiderio uxoris, & ab omni prorsus uenere facilius sese contineant. Is enim ipsis qui nequeunt uxores licite ducere, iure coelibatus bona, & coniugiorum incommoda annumerantur: quatenus in eo, quod elegerint

21. dicitur
2. dicitur

1. Col. 7

uitae g
illud in
ades,
De
C
inuenit
autem
conce
bile, qu
uerum
se quis
artifici
plene
ra uici
re uol
storita
di in u
infelici
aures
que ui
re Ro
gratia
intra
rem a
tes co
tumqu
uellen
riplac
plum
coniu

uitæ genere, hilariter, & contenti, ac sibi placetes uiuante
illud interim Plautinum uerbum dicentes. Liberæ sunt
ædes, liber sum ego, libero me uti uolo.

De molestia, & incommodis rei uxoriæ: deq; in
tractabili ingenio mulierum. Cap. V.

Coniuux in primis (ut Lepide iussit Plautus) nul-
la eligi potest optima, sed alia alia peior. Cōsultius
est de muliere Salomō. Muller, ait, bona difficile
inuenitur, uirum de mille quidem unum reperi, mulierē
autem ex omnibus non inueni. Mirum est in mille non
concesserit unam mulierem bonam, magis etiam mira-
bile, quod nec in pluribus millibus concedat. Quod quæ-
uerum sit, adeo sanè facile cognitu est, ut & noscere per
se quisque possit, & ad confirmandū, quod dicimus, nihil
artificiosa oratione sit opus: quando muliebribus tædiis
plenæ sint ubique domus thalami, lecti, atria, porticus for-
ra uici urbes, & denique omnia. Nec est quod in ea re anxie
reuoluas uolumina librorū, ut scriptorum antiquorū au-
thoritate nitaris: atū est, ut uelis adire publicū, atque egre-
di in uulgus, & præbere aures querimoniis. Undique n.
inforticium coniugum querelis pulsaberis, undique tibi
aures insani obstrepent clamores eorum, quæ uxorē
quæ uiros inuicē maledictis incessent. Quocirca non ab-
re Romanorum superstio huius tanti mali deprecandi
gratia, Viriplacam deam sibi fecit, eique sacellum
intra mœnia dicauit, ut quoties inter uitrum, & uxore
rem aliquid (ut fit) iurgii intercederet, eo dissidens
tes conjuges conuenirent, ubi postquam diu mul-
tumque altercati, atque inuicem locuti fuissent, quæ
uellent, concordēs inde domum omni querela Vir-
riplacæ fauoribus sublata repeterent. Erat hoc tem-
plum Romæ, & donariis, & frequenti dissidantium
coniugatorum conuentu celeberrimum, & Viriplacæ

Ecc1.7